

Jag har varit kursansvarig för ett flertal kurser på institutionen för Fysisk Planering

Sedan 2007, bla Arkitektur och Offentliga rum, Planering – introduktion, Markbostäder, Landskap-planering, International Project course, mfl.

Jag intresserar mig för det gestaltande arbetet och möten mellan *praktik och teori* och *system och livsvärld*

Jag intresserar mig för mötet med studenterna

KATINKA SCHARTAU

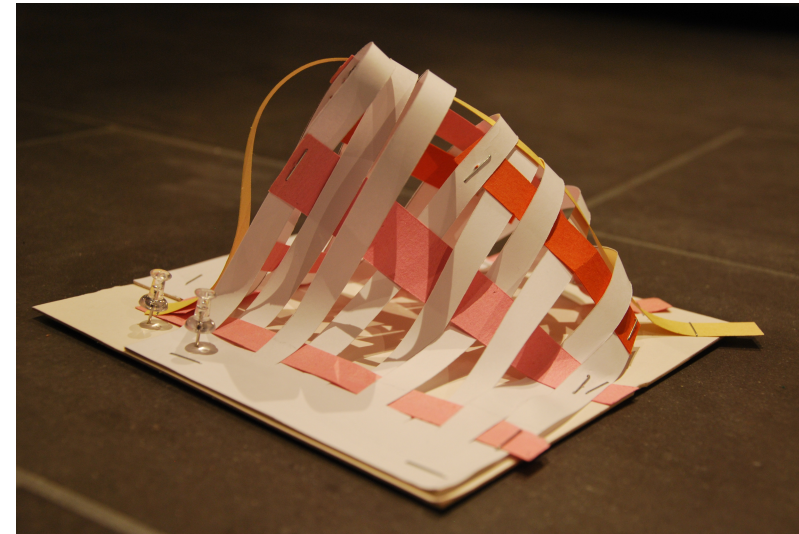
Lektor i fysisk planering, BTH
Lektor i Design, 2002-2006, Lnu
Arkitekt MSA/SA

ATT SKAPA FÖRSTÅELSE

- utgångspunkten för mitt pedagogisk intresse

Arkitektur, design och konst är i många avseende en gestaltad pedagogik. Vi som gestaltar (formar saker och ting) vill genom vår gestaltning förmedla något och kommunicera ett budskap. En kompetent arkitekt och planerare bör även vara en duktig pedagog.

På så vis faller det sig ganska naturligt för mig som arkitekt att intressera mig för pedagogiska frågeställningar och frågor runt konsten att kommunicera. Hur når jag fram med mina idéer och mina budskap till studenter, kollegor och beställare? I själva gestalten kan det finnas ett tolkbart budskap, men framförallt är det i framställningen, i mötet med mottagaren, brukaren, chefen, kollegorna och konsulten som en planerare och arkitekt måste vara pedagog.

SYSTEM och LIVSVÄRLD

I avhandlingen *Den pedagogiska praktiken janusansikte* tolkar Fritzén Habermas samhällsteori, där grundbultarna är *system och livsvärld* i ett pedagogiskt sammanhang.

SYSTEM

Jag lär ut vad jag anser är "best practice" inom yrket och vad som betecknas/ gäller som beprövad erfarenhet och praxis, tex så här ritar du en plan.

LIVSVÄRLD

Jag intresserar för studenten, var den kommer ifrån, vad den har med sig i bagaget, tex: visa mig var du bor eller har bott med en skiss

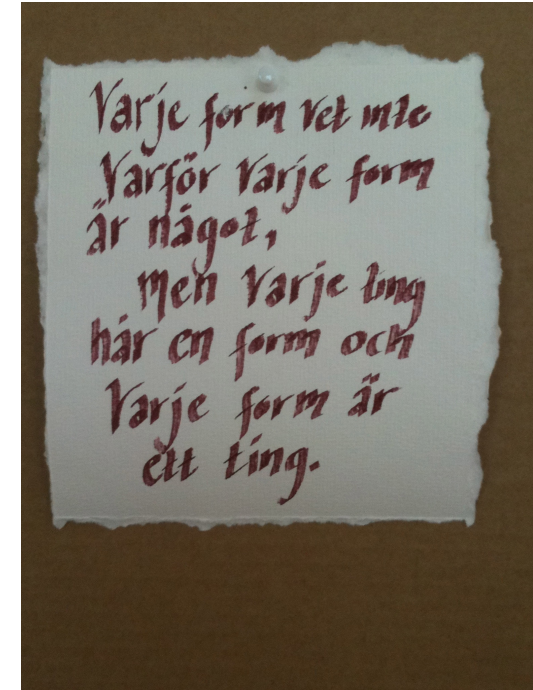
FORM - FYSISKT GESTALTAT BUDSKAP

System – Kanslihuset i Gamla Staden,
Stockholm

Livsvärld- Skulptur utanför Kulturhuset –
Centre Pompidou i Paris

Allting gestaltas, antingen
omedvetet eller medvetet,
tex en text eller en måltid

DET KOMMUNIKATIVA HANDLANDET

är det symmetriska samtalet där studenten görs aktiv. Samtalet blir ömsesidigt och en intersubjektivt uppstår..

Idag när mycket kunskap finns på internet behöver inte läraren vara den som förmedlar all "fakta = system", utan läraren har en stor roll som inspiratör och en person som ser studenten.

LIVSVÄRLD: Jag intresserar mig för var studenten kommer ifrån. Det passar bra i ämne Fysisk planering då alla kan relatera till detta genom sina erfarenheter. Var har du bott? Det är ganska enkelt.

Studenten erbjudas att formulera sin egen diskurs. Då måste det etableras en annan relation mellan student och lärare. En relation som mer liknar den kollegiala relationen. Då uppstår en motrörelse.

SYSTEM: I artikeln *Rules and Tools* beskriver Hellquist vikten av att lära studenterna reglerna gestaltningsmässiga regler och lagar. Först när man kan dom blir det meningsfullt att tänja på gränserna, bryta med dem och komma ut med något " eget". Om studenten accepterar läraren som en person som "vet bättre", "en som trampat stigarna förut" kan studenten följa efter.

LÄRAREN SOM RESELEDARE

SYSTEM

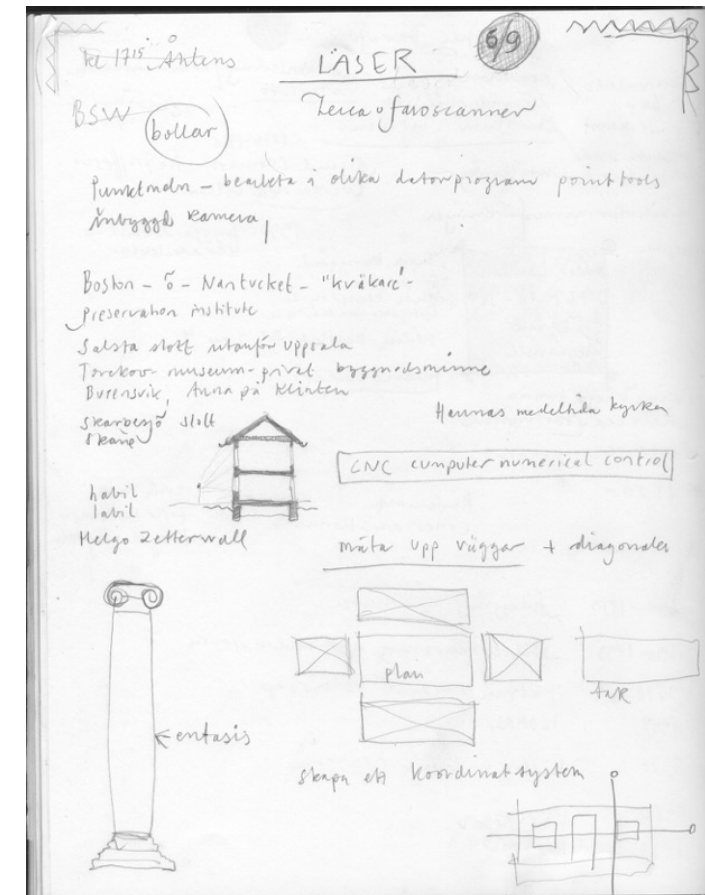
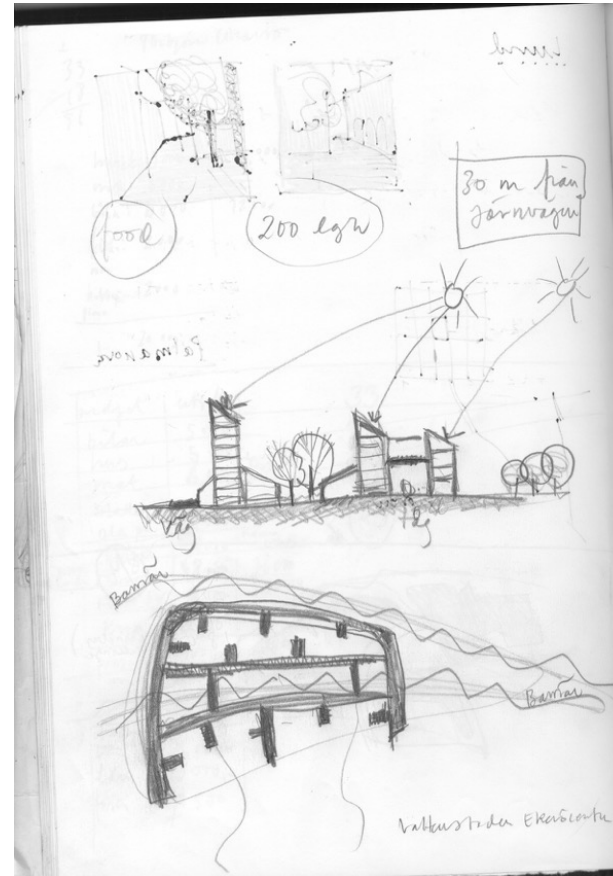
Att planera en kurs liknar för mig planerandet av en resa. Reseledaren pekar ut vägen och skapar ramar, Det skall hända olika intressanta saker under resan, med lämpliga mellanrum. Det skall finnas häftiga och krävande inslag blandat med lugnare. Det skall finnas tid för eget arbete och reflektion och det skall uppstå möten mellan student och student och student - lärare.

LIVSÄRLD

Reseledaren uppmuntrar studenten att göra sin egen kunskapsresa. Jag vill att studenterna lär sig att arbeta med skissboken / loggboken som är det bästa verktyget för att sköta om sin egen kunskapsresa. Anteckna vid föreläsningar och seminarier och skissa i bild och text.

Uppmaning till studenterna:

Skissa varje dag och notera dina tankar

LÄRAREN SOM TRÄDGÅRDSMÄSTARE

En förebild är trädgårds-konstnären Simon Irving som skapar prunkande trädgårdar, tex bo BO 01, Läckö slott, Gunnebo slott mfl platser. Hans ideologi bygger på att allt som växer är vackert och han blandar ädla blommor och växter med mindre ädla - oädla. Kålplantor samsas med ringblommor och rosor med tistlar. Ingenstans är jorden bar och rabatterna är inte prydligt symmetriska. Hans trädgårdar är en ordnad oordning.

Kaos och ordning

Trädgårdsmästaren gör sitt arbete bäst genom att försiktigt rensa bort ogräs runt de plantor som skall få ta plats. Men som i Simon Irvings fall tycker jag att rensandet skall göras mycket försiktigt och att det gäller att inte vara för säker på vad som är ädelt eller oädelt. Jag vill ha högt i tak vad det gäller tolerans för vad för slags idéer och förslag studenterna kommer med. Därför är betygsättning svårt. G- IG duger gott

SAMMANFATTNING

Senaste året ha jag medverkat i kurser för att få igång studenterna att skissa.

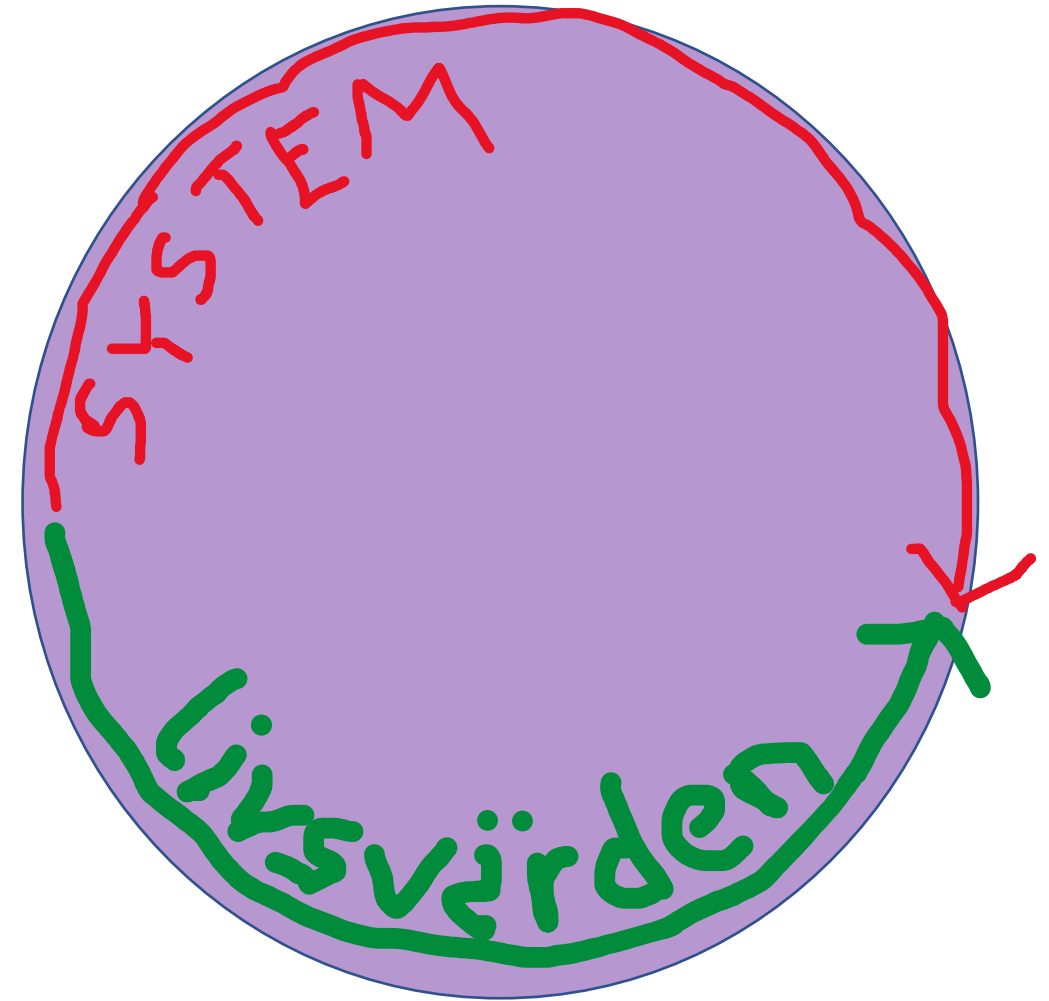
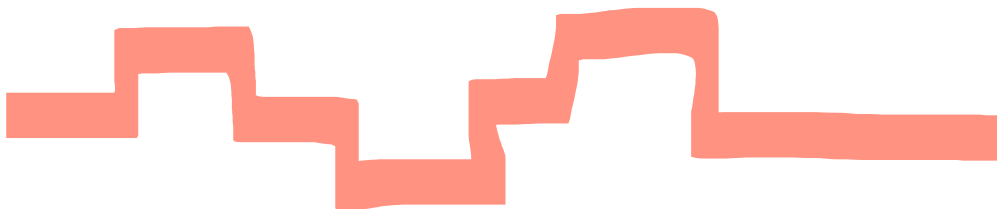
Det är viktigt att studenten ges faktiska kunskaper och verktyg (= *system*) och samtidigt ges stöd för den utveckling inom det breda fält inom samhälls- och stadplanerarområdet hen vill ta (= *livsvärld*)

Pedagogiska tricket jag använder mig av är att tydligt kombinera "system" och "livsvärden" för att försöka skapa en helhet av kursens ämne.

Livsvärden praktiseras genom det kommunikativa handlandet- det symmetriska samtalet.

System är att jag ger faktiska och verkliga kunskaper i ämnet konst – teknik, arkitektur och planering

LITTERATUR

- Lena Fritzén: Den pedagogiska praktiken
janusansikte
 - Pirjo Birgenstam: Skissernas födelse
 - Bengt Molander: Kunskap i handling
 - Donald Schön: The Reflective Practitioner
 - Bo Göranzon: Flertal avhandlingar/texter
 - Renée Nordstierna: Osäkra möten
-
- *Från romantiken och framåt var det en del författare och filosofer som filosoferade över konstens väsen... det finns en del roliga och bildande texter*

